

0722 531 385

646 518 1014

השבוע בקו

פקדת ימי החנוכה הבע"ט
שיעורים ושיחות
על ימי החנוכה
מפי
חשובי המשפיעים שליט"א
בשלושה 30

להתהוות

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

פרשת וישב חנוכה תשפ"ב / גליון קפ"ו

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבע"ט
ספ"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	קפ (1)
שני	קפ (2)
שלישי	קפא
רביעי	קפב
חמישי	קפג

נקודה מונח דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דוח אפנו

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

דיבורי חסידות

העצה נגד היצר להאיר עינינו בהתכלית של כל התורה ומצוות, וזהו ענין נר חנוכה

בנסיון של יוסף הצדיק מצינו בחז"ל שפיתתה אותו בכל מיני פיתויים, ברצון ובכפייה, בכל יום ויום בציוור חדש, ויוסף הצדיק עמד בכלם.

ובזה"ק (בפרשת) מאריך דכמו כן היצר אורב לנפש האדם תמיד בכל מיני דרכים להפילו שחת, וממשיך הוה"ק דבכל יום כשיהודי קם בבוקר, עומדים לפניו שני מלאכים, ואומרים לו: עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישירו נגדך וגו' (משלי ד, כה), ע"כ. ובדיבורים אלו של המלאכים מונח היסוד והעצה להתגבר ולעמוד איתן נגד היצר, שאינו מניח אותנו ואורב עלינו תמיד בדרכים שונים ומשונים.

יש לבאר מהי אכן העצה בזה לעמוד נגד כל פיתוי ותחבולות היצר.

ב'תולדות יעקב יוסף' (הקדמה לסי' פורת יוסף) מאריך בזה (ע"פ דברי האלשיך הק' על פסוק זה עיניך לנוכח וגו'), שהדרך להתקרב להש"ת הוא, לשים לבנו עינינו את המטרה התכליתית, אליו אנו שואפים להגיע, והיא מטרה אחת ויחידה להתדבק ולהתבטל אל הש"ת.

משל להולך בדרך לעיר פלוני, ובאותו עיר ישנו מגדל גבוה מאוד הנראה למרחוק, אולם אין דרך כבושה להגיע לשם, על הדרך ישנם כמה וכמה שבילים, ועלול לטעות שם הרבה לתעות במדבריות, אזי העצה היעוצה שישים עיניו על המגדל, ויסתכל תמיד אם מתקרב בדרכו לזה המגדל או מתרחק, רק אז יגיע למחוז חפצו.

כמו כן בעבודת הש"ת אין הדרך ישרה, כי היצר אינו מזניח, הוא בא בדרכים שונים בכל פעם, ואפילו אם כבר התגבר האדם והתדבק בתורה וגמ"ח וכדו', אזי מנסה היצר להכניס בלבו גיאות וגסות הרוח. וכיצד יוכל האדם להתגבר עליו, וגם איך ידע אם הולך בדרך הנכון. לכן העצה לזה הוא לשים לבנו עינינו את המטרה 'עיניך לנוכח יביטו', להאיר את עינינו ולברר בקרבנו את הרצון להתדבק ולהתבטל להש"ת, ואזי בכל מעשינו משך כל היום יהיה נגד עינינו את המגדל - הרצון להידבק בהש"ת, ואז נשקול כל דבר אם הוא מקרב אותנו לתכלית זו או מרחק רח"ל.

זה היה כוחו של יוסף הצדיק, כמו שמצינו (סוטה לו): שראה לפניו דמות דיוקנו של אביו, דהיינו שהסתכל תמיד על האמונה והיחוד ה' שאביו האיר לו, ובכל נסיון היה לפניו את התכלית והמטרה, בכך וכה להתגבר, והכניס את הכח בכל הדורות להתגבר נגד היצר.

זהו האור של ימי החנוכה, כי קליפת יון החשיכו עיניהם של ישראל, דהיינו שרצו לאבד מאיתנו התכלית והמכוון של כל התורה והמצוות, אפילו אם נקיים תורה ומצוות אבל יהיה בלי התכלית להידבק בהש"ת, והחשמונאים בזכות מסירת נפשם האירו עינינו באור ה' לחיות עם התכלית. ולכן מצוות הימים אלו בנרות ובחסכתלות על הנרות, שבוה מאירים אנו את עינינו באור ה'.

מקור: רעוא דרעיון תשע"ח; הדעה והדיבור שם"ז

דווקא עכשיו!?

הוא היה בטוח שהוא עוד יתעשר בזכות העמידה בנסיון. ובוס. לא עשירות ולא משרה ולא כלום. אפילו את הדירה גנב לו נוכל פלוני

חסד ה' שתקבל את העונש שמגיע לך על חטאך דווקא ברגעים הטובים שלך. כי שווה בנפשך - במשל בשר ודם - שהזקת לפלוני, מתי תרצה שיפרע ממך את חובו, בשעת חרון, או דווקא בשעה שעשית לו טובה. דווקא אז נוה לך שיקח את חובו, כי אז זה יהיה הרבה יותר קל, והרבה יותר מחוייך.

ותירוץ שני: "עוד נראה כי באמת המאסר היה עונש על הדיבה, כמו שאמר חז"ל, אמנם אחר שבא לנסיון הזה והוצרך להתגבר עצמו מאוד, עד שבא ליסוד מעשיו הטובים, והעמיד עצמו למדריגתו הטובה המיוחדת אליו - אז נתעורר ביותר החטא הראשון כמאמר שמדקדק עם הצדיקים כחוט השערה, לכן אז נענש על חטא הקודם. וכן בכל אדם כפי מה שמתקן עצמו - צריך א"ח כ"ק לתקן מעשיו הראשונים". דווקא כשיוסף הצדיק עמד בנסיון הגדול שעשה אותו יוסף הצדיק, יסוד מעשיו הטובים, דווקא כשהוא הגיע למדרגתו הטובה המיוחדת אליו, דווקא כשהוא עומד על סף היותו משנה למלך ואחד מבעה רועי ישראל - דווקא אז הוא צריך לתקן מעשים ראשונים. העונש שבא עכשיו הוא רק מסמן את העליה המתקרבת והגדולה המובטחת. דווקא כשאתה מתעלה מאוד ואתה כבר מוכן ומזומן להגיע למשהו הרבה יותר גבוה - אתה צריך לסלק חובות קטנים שבעבר לא כל כך התחשבו בהם.

שלא לבוא לידי גבהות

הדברים האמורים יש בהם הארה נפלאה. לפעמים אנחנו נתקלים במצבים של הסתר נוראים, אך אם הצדיקים רק יגלו לנו מה שמתרחש מאחורי הקלעים, נתוודע כי דווקא עומק ההסתר מגלה את גודל האור.

התורה הקדושה מספרת לנו על בית האסורים של יוסף מיד אחרי העמידה בנסיון, כדי לומר לנו בדיוק זאת: לפעמים דווקא אחרי שהתאמצת והתעלית זכית - זה הזמן שבו רצוי להעניש אותך. כי עכשיו זה יותר טוב בשבילך. וזו רק דוגמא כיצד אין לנו השגה בחשבונותינו יתברך אשר לית מחשבה תפיסא ביה, אשר גומל טוב לשומרי מצותיו, וגם אם נראה שלא ח"ו - הנה לך דוגמא עד היכן עמוקה הכוונה העליונה להיטיב לך. ואם נעשת ח"ו - אל יפול לבך, כי אדרבה, עכשיו הנך מוכן ומזומן לכל טוב, למעלה הכי עליונה.

ואם תאמר, אם כן מה אעשה ואנצל. הרי דווקא עתה כאשר התעלית במעלה אני מזומן יותר לקבל עונשים ח"ו. על כך בא הש"ת אמת' ומסיק: "ומזה יקח אדם ק"ו

בהתרגשות וקדושה ובלב טוער הוא לקח את הסמארטפון, הרים עליו את הפטיש, ופוצץ אותו בקול רעש גדול.

בני הבית והילדים התרגשו כולם, והשמחה הרקיעה שחקים. הם ישבו בסעודה מיוחדת שיאל זעליג ערך לכבוד המאורע מתוך שמחה של מצוה. הוא יתר עכשיו על משרה ויקריתית עם הכנסות של חמשים אלף ש"ח, כי הוא רצה להיות קרוב יותר להש"ת. ככל שהנסיון היה עצום וקשה, כך גדלה השמחה ונתעצמה.

ויהי ממחרת, ויאל זעליג הולך לעבודתו במשרה הפחותה והזולה. הוא לא מאמין איך הוא זוכה להתגבר על כל הקושי, והוא מרגיש מאושר עד הגג. "הקשר עם הש"ת חשוב לי יותר" - הוא אומר לעצמו.

ואז מגיע הטלפון מעורך הדין, "סליחה שלא הצלחתי להציל אותך מיד הנוכל. אבל בתכלית הוא הצליח לגנוב ממך את הדירה. הדירה שלך פשוט שייכת מהיום לנבנך".

לבו נפל לקרקע והוא אפילו לא חשב להרים אותו. רק אתמול הוא עשה את המעשה הכי נאצל. ויתר על חמשים אלף ש"ח חודשיים כשמשוון הגיבור, הוא היה בטוח שהוא עוד יתעשר בזכות העמידה בנסיון. ובוס. לא עשירות ולא משרה ולא כלום. אפילו את הדירה גנב לו נוכל פלוני.

גיזוואלד! הוא לא שואל 'למה', כי 'למה' יאמרו גויים ולא יהודים. אבל הנסיון הזה תולש ממנו חתיכות נפש. הוא מתחזק באמונה אבל הוא רוצה גם לדעת למה. ככה להתגבר על נסיון, וככה לקבל אגרוף בפרצוף!?

שני תירוצים לטובתך

ה'שפת אמת' בפרשתנו (תול"ז) מגלה לנו סודות מכבשנו של עולם, ומפרט שני טעמים למה זה לפעמים כך, כשדווקא אחרי הנסיון הגדול, כשחושבים שהנה יפתח מעין של ישועות בזכות ההתגברות - אז מקבלים את המכה הגדולה.

וכך מקשה הש"ת אמת': "יש להתבונן במה שסיבב הקב"ה אחר שעמד בנסיון העצום הזה, אשר חכמים הגידו כי היה גדול מנסיוני האבות ע"ש, ואח"כ נתנו אדונו בבית האסירים!?" בדיוק לאחר העמידה בנסיון הגדול של דברי הימים, שאף עולה על נסיונות האבות - אז להיכנס לכלא!?

ומת'ך תירוץ ראשון: "ונאמר בזה כי הש"ת מסבב כשצריך להעניש לצדיק, יהיה העונש בשעה אשר זכותו רב מאוד. כאשר מצינו שדן בני ישראל ביום בשעה שעושים מצות, עיין שם במדרש על פסוק 'דין לאומים במישרים'". מתברר שזהו

מצב של הלל

איזה קנין בנפש נוכל לקחת מחנוכה לכל השנה? ומה ההבדל בין 'להגיד' הלל, או 'להרגיש' הלל?

אברהם יצחק: אנחנו כבר ממש ערב חנוכה. ואני חושב שאנו כבר מוכרחים לדבר על חנוכה...

משפיע: בוודאי. מה השאלה בכלל?... כאשר רק נזכרים במילה 'חנוכה' נהיה טוב על הלב... הלב מאיר והנשמה מתעוררת מהיז'ט הנפלא הזה, מהנרות המאירים, וכמו שאמר הרה"ק הרב ר' הערש מרימינוב ז"ע שהחורף הארוך נדמה ליער גדול חשוך וקר, כי מאחורי ימי התשרי אין ימים טובים מדאורייתא במשך כל החורף, ובמצע ההליכה ביער רואים לפתע מרחוק אור מנצנץ מאיזה בית, והלב מתמלא בתקוה ושמחה. זה הוא הנר של חנוכה המאיר את הלב בחשכת החורף, ומאיר את הנשמה בחשכת הגלות. בקיצור, רק להזכיר את החנוכה עושה טוב על הלב. השאלה רק "מה" אתה רוצה לשמוע על חנוכה?

אברהם יצחק: האמת היא שלא משנה כל כך... העיקר לעורר ולהלהיב את הלב על חנוכה...

משפיע: 'התעוררות' אין לי בעיה, הנה אני אתחיל 'לזרוק' כל מיני מימרות ופגמים על חנוכה, יכולים לדבר ולצטט שעות על גבי שעות, זה מה שאהה רוצה? בעצם, אתה יכול לקחת בעצמך את הספרים... יש לך הרי קדושת לוי בני יששכר ואולי גם מאיר עיני חכמים...

אברהם יצחק: בסדר... לא לזה התכוונתי. כוונתי היתה לקחת איזה נקודה של עבודה, נקודה ברורה שאוכל לחיות אתה ולעבוד עמה בכל ימי החנוכה...

משפיע: והייתי מוסיף גם - שתוכל לקחת אותה עמך למשך כל השנה...

אברהם יצחק: נכון. טאקע אזוי. בקיצור, הייתי רוצה לשמוע נקודה של עבודה שאוכל לחיות עמה בימי החנוכה עצמם ושתישפיע עלי למשך כל השנה.

הלל כל היום?

משפיע: נו, ניקח איפה נקודה אחת וננסה לבלבה בעזרת השי"ת. אחד הענינים היסודיים בחנוכה הוא ההלל וההודאה, וכלשון חז"ל 'קבעום בהלל והודאה', דהיינו שהימים הללו קבועים בתוכינו על ידי ההלל וההודאה, זה עבודת הימים הללו.

אברהם יצחק: נו... תרצה לדבר על עבודת אמירת ההלל ועל הנסים שנאמר אותן כבוונה ובהתלהבות? אני הרי רוצה ענין של עבודה בנפש הנוגע לכל היום.

משפיע: לכן ציטטתי לך את לשון חז"ל 'קבעום בהלל והודאה' משמעותן היא שמדובר על עצם הימים שהם נקבעים בתוכנו ע"י ההלל וההודאה. כי כאשר אומרים הלל כראוי, ויודעים ומכוונים את הלב על ענין ההלל וההודאה, זה משפיע על כל היום. והמהות של כל היום כולו הוא יום של הודאה והלל, ועל אף שאומרים רק פעם אחת ביום הלל, אלו רק הרגעים בהם מבטאים את ההלל בפה, אבל ההרגשות והמצב של הלל והודאה צריכים להיות כל היום.

אברהם יצחק: אה...המשפיע אומר מילים חדשות. מה פירוש 'להיות כל כל היום במצב של הלל והודאה?' ובכלל, מה פירוש המלים 'מצב של הלל והודאה?' איזה סוג מצב זה? אני מרגיש שהמשפיע אומר כאן נקודה מסוימת, אבל אני רוצה להבין אותה כראוי.

משפיע: קודם כל ברצוני להסביר לך שאמירת הלל כמו שצריך, היא לא אדם פותח את הסידור ואומר מילים של הלל בנוסח של הלל, ומזמר את השירים שכולם מזמרים, עד שגומר לומר את כל המילים... הלל אמיתי פירושו שיש בלבו של האדם תחושה - געפיל - של הודאה וזמר להקב"ה, הנובע מהכרה בחסדי השם, הכרה כמה טובות עשה עמו הקב"ה, וכמה חסד עליון מונח בכל הטוב שיש לו, ואת ההרגשות הללו הוא מבטא באמירת ההלל. זו היא הצורה הנכונה של אמירת ההלל, ומרגשות אלו נובעת השירה והזמרה בעת ההלל. וממילא כבר מובן לך שיש איזה מצב מסוים בלבו של אדם

של הלל, והמצב הזה צריך להיות במשך היום, והוא מתבטא בפה בעת אמירת ההלל.

אברהם יצחק: הבנתי אם כן את המושג באופן כללי. אבל עתה אני רוצה להבין ברור יותר, איך אכן מכניסים את עצמנו למצב הזה? ובכלל לפי מה שתיאר המשפיע השלב מלא בהרגשות של חסדי הבורא, זה לא קשור כל כך דווקא לחנוכה? כי חסדי הבורא הם אתנו בכל יום ובכל רגע...

זמן להכיר בחסדים

משפיע: נכון. זה אכן הרגשות שיכולים וצריכים להרגיש בכל השה, וחנוכה הוא הזמן המסוגל לעורר את הלב להרגיש הרגשות אלו, ואכן ההרגשות הללו צריכים ללוות אותנו במשך כל השנה, אבל הכח לעורר אותם הוא בכח הנס של חנוכה.

אברהם יצחק: למה? מה קשור הנס של הנרות שדלקו שמונה ימים להרגשה הזאת?

משפיע: תראה. יש בנושא זה הרבה ענינים ועמקות, כי כל ספרי החסידות מלאים בביאור הנסים והנפלאות של חנוכה, ויש בזה הרבה דרכים ומהלכים, אבל ברצוני קודם כל שתבין שלא משנה באיזה נקודה נתמקד, ולא משנה איזה ספר תלמד, התוצאה צריכה להיות הרגשה עמוקה של הודאה ושירה וזמרה להשי"ת! דהיינו בין אם נתבונן באור המופלא של אור הגנוז, ובין אם נתבונן בנס של נצחון המלחמה, כמו גם באור של למעלה מן הטבע הרמוז במספר ח', או בחביבות שהראה הקב"ה שרוצה וחפץ בהדלקת הנרות של כלל ישראל, בחביבות של הטהרה שנתגלתה בנס הזה, באמונה הפשוטה שגברה על חכמת יון, וכך עוד ועוד ענינים נפלאים של חנוכה, כולם מתבטאים בלב בהרגשה של הלל והודאה להשי"ת. וזה הכוונה במאמר חז"ל שהזכרנו לעיל 'קבעום בהלל והודאה' שהקביעות והבסיס והאופן לקבל בתוכינו את ההארות של הימים הללו הוא על ידי ההלל והודאה.

ולכן זה ברור שכל אחד צריך לעצור ולהתבונן בענינים אלו, וספרי החסידות מסייעים לנו להכנס ולראות ולהבין את מהות הנסים והנפלאות שעשה לנו הקב"ה, ומעוררים את הלב להרגיש כמה אור ושפע נשפע עלינו בניסים הללו, ועל ידי זה יתעורר הלב להודות ולהלל להקב"ה.

אברהם יצחק: זאת אומרת שחנוכה הוא לא רק זמן שבו מודים על הנסים שעשה הקב"ה בחנוכה עצמו, אלא זה זמן שפועל על הלב שלנו להרגיש בכללות את חסדי השם, ולהיות בכללות במצב של הלל והודאה. ורק עתה אני תופס שב'הלל' כלל לא מוזכר הנס של חנוכה, וזה אומר שאנו עסוקים בימים הללו להודות בכללות להשי"ת על כל הטובות שעשה עמנו. אז אני חוזר לשאלה שלי.

הרי לכאורה מהות הימים הללו באו מכח הנס שנעשה בו, ואני רוצה להבין למה דווקא הנס הזה יש בו את הכח לקבוע בלבנו הרגשה זו? למה הנס הזה גורם לנו להודות להקב"ה על כל הנסים שעושה עמנו?

מלחמה בלי כח עצמי

משפיע: אתה שואל טוב. שואל ממש כמו למדן... אבל כמו שאמרתי לך, יכולים להסביר זאת בהרבה אופנים, וקשה לתמצת בקצרה, אבל ננסה לנקוט נקודה אחת על כל פנים, ונקוה שתאיר ההבנה בלב.

הנה חנוכה מורכב משתי נסים, נס נצחון המלחמה ונס נרות המגורה. הצד השווה והמסקנא היוצא משתי נסים אלו הוא, שמצד עצמנו אין לנו כלום, והקב"ה חפץ ורוצה בנו ברוב אהבתו ואתנו! וזה פירוש הלל והודאה! כי הודאה פירושו שלא מגיע לך, כי אם זה מגיע לי אני לא צריך להודות על

זה, ונמצא שהודאה פירושו אני מכיר שאין בידי זכות וטענה, והשני עושה עמי טוב וחסד משל עצמו, וההודאה האמיתית היא כלפי הקב"ה כאשר אנו מכירים שאין בידינו שום כח עצמי, ואנו מודים שכל מה שיש לנו הכל הוא מאתו יתברך. וזה עצמו מביא ל'הלל' שהוא ההכרה שיש לנו את הקב"ה! והוא ההכרה באהבת השי"ת אותנו, ובכח הנפלא שנתן לנו הקב"ה שקירב אותנו אליו, ורומם אותנו לגמרי מכל כוחות הטבע ומכל העולם בכלל, והאיר לנו מאורו יתברך.

אברהם יצחק: הבנתי אם כן מה פירוש הודאה, ברור מאוד. אבל איך זה מונח בשתי נסים של נצחון המלחמה ונס הנרות?

משפיע: אם נתבונן, נראה שהחשמונאים יצאו למלחמה על מעטים נגד רבבות רבות של חיילים גיבורים, איך עלה על דעתם בכלל לצאת למלחמה כזו? מה הם חשבו? והתשובה על זה שמחשבות כאלו של כמות ושל כח באים רק ממי שיש איזה כח בידו, ויש איזה דרך ומהלך איך מנצחים מלחמה, ולכן הוא מודד ושוקל כמה כח יש לו, כמה אנשים יש עמו, כמה גיבורים יש כנגדו, וכך הלאה כל החשבונות. אבל אלו החשמונאים הרגישו בבהירות שאין להם מעצמם שום כח, והם גילו בעולם ובלבות ישראל שיהודי הוא למעלה מדרך הטבע, וכל כולו בחינת מסירות נפש, דהיינו שהוא מוכן ומזומן למסור את נפשו לגמרי להשי"ת, כי אין לו שום עצמיות ומהות לעצמו. וכאשר הם נצחו במלחמה נתגלה בבירור גמור שאכן כך הוא המציאות, שאין כזה מושג של טבע, ואנו מכירים בזה שאין בנו שום כח עצמי, ודווקא משום כך יש בנו את הכח הכי חזק בעולם, יותר מכל כוחות הטבע, כי אנו קשורים ודבוקים בכח האמיתי שלמעלה מן הטבע, בכח הבורא המחיה ומהוה את כל הטבע כולו יש מאין.

אברהם יצחק: ומה הוא נס הנרות שבא אחרי נצחון המלחמה?

משפיע: קודם כל הנצחון הזה 'נתגלה' בנרות, כי אז הראה הקב"ה בחוש שהנרות דולקים למעלה מן הטבע, כי המלחמה עצמה עוד יכולים לתלות לפעמים בהצלחה טבעית (כמבואר בפוסקים ומפרשים), וכאן בנרות הראה לנו הקב"ה בחוש ממש שדלק למעלה מן הטבע לגמרי. אבל יותר מזה, בנרות נתגלה כמה חפץ הקב"ה בנו, ולא רק שחפץ בנו אלא שחפץ בעבודה שטורה שלנו, עד שעשה נס כזה שיאיר שמונה ימים על אף שהיו יכולים להדליק בשמן טמא כי הרי 'טומאה הותרה בציבור', אבל הקב"ה הראה לנו כמה הוא חפץ דווקא בטוהרה שלנו, ובקיצור, בנס הזה ראינו בחוש שהקב"ה חפץ בנו ואוהב אותנו.

אברהם יצחק: מעניין, הרי בנרות היה בקביעות נס של נר מעריב שהיה דולק למעלה מן הטבע...

משפיע: הא גופא. דווקא בכלל שהנרות בכללות הם אלו שמראות שהקב"ה חפץ בנו, כלשון חז"ל 'עדות היא שהשכינה שורה בישראל', ולכן נתגלה בו בקביעות אור למעלה מן הטבע, שהוא הוראה על גילוי הקב"ה למעלה מן הטבע. ולכן אחר נצחון המלחמה שמסרו החשמונאים את נפשם למעלה מן הטבע, הראה הקב"ה את החביבות שלו אלינו למעלה מן הטבע דווקא בנרות, כי הם אלו המורים על השירת השכינה בנו. ולא עוד, אלא שהראה הקב"ה כמה הוא חפץ בנו אפילו במצב כזה שנשארו רק מעטים קדושים, ובית המקדש היה טמא ופרוץ, וכלל ישראל היו בגלות יון שהחשיכה את עיני ישראל בגזירות ושמדות, עד שכמעט לא נשאר שריד ופליטה רח"ל, ודווקא במצב הזה האיר והראה הקב"ה חביבות נפלאה אלינו, למעלה מן הטבע, והוא המאיר בנו עד היום.

וכל זה, ועוד הרבה הרבה, כאשר האדם מתבונן בזה, מתמלא לבו ב'הודאה' שהוא הכרה שאין בו שום כח וזכות עצמיים, ו'הלל' שהוא שמחה עצומה על שהוא יהודי והוא קשור ודבוק להקב"ה, חלק מן עם הנבחר, המרומם למעלה למעלה מכל הטבע כולו.

אברהם יצחק: והרגשה זו ממילא צריכה ללוות לכל השנה. יישר כח על הביאור הנפלא. נקוה אכן שיהיה לנו א לעכטיגע חנוכה.

<p>לעירי נשמת האשה החשובה מרת שבע רבקה ע"ה בת יב'השנ"א ו' שלמה צבי ש"ט"א</p>	<p>נרבת הררה"ח ר' יהושע יוסף צבי ראזנבערג ש"ט"א</p>	<p>נרבת הררה"ח ר' שמעון ראזנפעלד ש"ט"א</p>	<p>500 גליונות לויכוי הרבים נרבת הררה"ח ר' אברהם יהושע יודוביץ לדיג' הולדת בנו למול טוב</p>	<p>1000 גליונות לויכוי הרבים נרבת הררה"ח ר' שמואל חיים לויפער ש"ט"א</p>	<p>1000 גליונות לויכוי הרבים נרבת הררה"ח ר' נחום שטיינבערגער ש"ט"א</p>
---	--	---	--	--	---

למטה מעשרה

למה חנוכה הוא אורו של משיח? מה עומק החידוש שאור ה' מאיר למטה מעשרה? ואיך העסק באור החנוכה התפשט דווקא בדורות האחרונים?

ושבו לא היו הדברים מאירים ושמחים כפי שהיו. ואז הבנים התחילו להתאמץ ולנסות בעצמם לעלות על העומק והאור הגנוז בדברי אביהם, עד שלמדו בעצמם ללמוד ולדלות אורות ומחמדים רוחניים מקדושת שבת. ואז בא לאב השלימות של ה'ינחת' מבניו, כאשר בניו גילו את הכוחות שירשו ממנו שהיו עד הנה גנוזים בנפשם. והנמשל מובן ועל פי האמור כי דווקא כשאנו בניו אהוביו של אבינו שבשמים מגלים מצדנו את אורו, זה התענוג המושלם לאבינו שבשמים. חזקיהו שקיבל את האור מצד למעלה לא היה משיח. התכלית של משיח הוא שאנו בניו של ה' יגלו את הסתר העולם עד שהוא יזקק מצדו שה' אחד.

זה מה שהיה בנס של חנוכה, הקב"ה העלים את עצמו לגמרי. היה אז מצב של חושך מוחלט, לא היה שום נבואה או גילוי מלמעלה.

ובמצב זה באו החשמונאים, והוציאו לפועל את כח ההכרה הברורה של כלל ישראל באחדותו ית', עד כדי מסירות נפש, ומסרו נפשם במלחמה. ודווקא כך נפעל הנס, בגילוי מצדנו.

והכח הזה מתעורר מדי שנה, הכח העצום הזה של הודאת הנבראים התחתונים באמיתות אורו ית' בתכלית ההודאה, מתעורר ומאיר למטה מעשרה לכל יהודי בכל דור.

וזו גם ההסבר שהמצוות של חנוכה הם מצוות מדרבנן, שכלל ישראל תיקנו בעצמם בהארה מלמטה, כי כל עניין החג הוא דווקא על אור שהתגלה מצד התחתונים.

ג

זמן לייצר אור

ואם זה תלוי בנו, האור מתגלה מצדנו, אם כן אנו עדיין יכולים להוסיף ולגלות עוד אור. להגדיל את אור החנוכה. כך כותב החידושי הרי"ם, כי חנוכה הוא שונה מכל הימים טובים בכך, שכל הימים טובים האור המתגלה בהם הוא כבר מסודר ומיוחזר, ואותו אור מתגלה מדי שנה. מה שאין כן חנוכה הוא זמן לייצר אור. ומדי שנה כלל ישראל מוסיפים עוד ועוד אור של הודיה, ומגדילים את עריכת הנר למשיח.

וכך רואים בחוש, כי במשנה וגמרא וכן בזה"ק כמעט ואין מובא כלום על חנוכה, רוב הספרים שיש לנו על חנוכה התחדשו בהמשך הדורות, ובפרט מעת התנוצצות ראשית אורו של משיח הבעש"ט ז"ע מוסיף והולך אור החנוכה בלבנות ישראל, והולך ומקרב את תכלית הבריאה שהעולם יאיר את אור ה' מצדו הוא. הלואי ונזכה כבר.

מעובד מתוך שיחותיו של המשפיע הגד"ה ר' בן ציון אפל שליט"א

אין על מה לשיר, הוא לא ראה, כלל את הבריאה כמציאות נפרדת שקיבלה הטבה, אלא כמציאות אחת עם המיטיב. אך דווקא בגלל זה לא זכה להיות משיח, כי התכלית האמיתית של בריאת העולמות היא דווקא שתהיה הרגשת נפרדות, שיהיה מצב של 'למטה מעשרה' ובכל זאת יאמרו בו שירה והודיה, לבטל את הרגשת הפירוד, שיהיה יתרון האור מתוך החושך, ולא להיות לכתחילה במצב של ביטול בתכלית כדרגת חזקיהו.

(הערה למי שמבין: בכתבי הארי מבואר, כי 'הקו ששלש השי"ת מאורו אחרי הצמצום לא ירד עד למטה, כי אילו ירד עד למטה היו הנבראים מתבטלים מרוב אור'. המציאות שלמטה מהקו הוא המציאות של למטה מעשרה).

ב

הודאה עד הסוף

עתה יש לנו להבין מה מתרחש אם כן בחנוכה, שאורו יתברך מאיר למטה מעשרה, האם חל אז איזה שינוי בתכנית בריאת העולמות התחתונים?

התשובה היא שלא. גם בחנוכה המציאות של למטה מעשרה נשארת למטה מעשרה. האור של חנוכה היא כח כל כך חזק של הודיה והשירה, עד שגם במציאות ה'למטה מעשרה' יתחיל להאיר כמו למעלה מעשרה.

זה החידוש של חנוכה! בחנוכה מאיר גם כאן בעולם התחתון אחדותו ית' עד הסוף, אך הוא מצדנו. מצד הלמטה מעשרה עצמו, שמודה בתכלית ההודיה והשירה עד שהוא מאיר כמו למעלה.

ולכן אמרו צדיקים כי חנוכה היא הארה מאורו של משיח. כי אכן זה תכלית הכוונה הרצויה בבריאה, שמצד התחתונים יאיר בשלימות שאין עוד מלבדו.

הקדושת לוי נתן לכך משל נפלא.

משל ליהודי תלמיד חכם ועובד ה', אשר מדי שבת בשבתו בעת ישוב עם בניו בסעודת שבת, הוא נושא לפניהם דברים נפלאים בענייני קדושת השבת, ומצליח בכשרון נדיר להרים את האוירה לפסגות גבוהות, ולהטעים לבניו תענוגים רוחניים של קדושת שבת, ממש מעין עולם הבא.

אלא שהוא לא היה שבע רצון מכך, כי הוא ראה שכל התענוגים של 'קדושת שבת' שבניו זוכים, הם כולם רק מכוחו, אילו יסע מהעיר לשבוע לא יהיה להם שום טעימה של שבת. וזה כאב לו, התענוג שלו לא היה שלם, הוא רצה שהילדים שלו יהיו בעצמם 'שבת אידן'.

חשב האב ומצא פתרון, הוא התחיל כבוונה מכוונת להשאיר קושיות על דבריו. הוא דיבר ולא השלים.

כל צורב שפתח ספר חסידות על חנוכה, יודע לצטט את החידוש הגדול והמלהיב של חנוכה, כי **חנוכה מאיר אור ה' אף למטה מעשרה**. שורש הדברים הוא בכתבי הארי"ז ז"ל כידוע ליודעי ח"ן, והראשון בספרי החסידות שכותב זאת הוא ה'מאור עיניים', שכותב כי על אף שבחז"ל מבואר כי 'מעולם לא ירדה שכניה למטה מעשרה', מכל מקום בחנוכה אורו ית' מאיר לנו גם למטה מעשרה.

וננסה קצת להתבונן ולעמוד על עומק החידוש הזה, כי לכאורה הרי בחז"ל מבואר להדיא כלל ברור כי 'מעולם לא ירדה שכניה למטה מעשרה', ולא נראה בדבריהם שיש איזה יוצא מן הכלל, חז"ל הק' לא כתבו 'חוץ מחנוכה'. ואם כן איך מתיישבים הדברים עם המבואר בספרי החסידות?

אך כשנבאר את עומק הענין, יתבאר שבעצם אין כאן שום סתירה עם דברי חז"ל.

א

להיות נפרד ולהודות

עומק כוונת חז"ל 'מעולם לא ירדה שכניה למטה מעשרה', הוא על מציאות המקבלים הנפרדים שברא השי"ת בעולמות התחתונים, שבהם השכינה אינה מופיעה בגילוי. כל זה נכלל בהגדרה 'למטה מעשרה', (והלשון למטה מעשרה הוא על שם עשר הספירות, כי כל קומה כלולה מעשר).

בעולמות העליונים מאיר בהם מציאות ה' בגילוי, ומכירים בבירור שאין עוד מלבדו. רק את העולם התחתון עשה השי"ת בצורה שיש לתושביה הרגשה של מציאות נפרדת לעצמה, ואינם חשים את אחדותו.

אך דווקא מצב ההרגשה הנפרדת הזו של הנבראים התחתונים, מביאה את התענוג הכי גדול להשי"ת. כשהנבראים התחתונים מצד **הם** מכירים כי גם בעולם הזה הוא אחד ואין זולתו, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

והנה כל המושג של שירה והודיה, וכן המושג של תפילה ובקשה, שייך רק במצב הזה של ה'למטה מעשרה'. כי כשאחדותו ית' מאירה בגילוי אין כלל מציאות מבקש או מודה. כל המציאות של בקשה ותפילה לקבלת איזה הטבה, שייך רק כשיש איזה מציאות נפרדת שמבקש. וכשהוא מקבל את ההטבה הוא מודה על כך.

אך דווקא זו ההודיה הבאה מהתחתונים, שמבטלים את תחושת ה'נפרדות', ומודים שהוא לבדו עושה הכל, הוא התענוג הרצוי לפניו ית' יותר מכל.

חז"ל הק' כותבים כי 'חזקיהו המלך היה ראוי להיות משיח אך לא זכה לכך כי לא אמר שירה'. ולכאורה הדברים קשים להבנה, חזקיהו המלך ברוב קדושתו לא ידע את מה שכל דרך יודע, לומר שירה?

אך גם דברים אלו מבוארים בספה"ק ע"פ האמור, כי דווקא חזקיהו המלך ברוב קדושתו היה במדרגה שהיה ברור לו בבהירות מוחלטת את האמת, כי הוא ית' הוא המציאות היחידה שקיימת, ואין כלל שום מציאות מבלעדו, וכאן בעולם הזה הוא לא היה נפרד, ולכן לא היה שייך עצמו ענין של שירה. כי אין כאן מי שישיר, וגם

רשימה / כללי וחיצוני קודש מאודי החסידות

אהללה ה' - כשרוצים להתפלל ולהלל לה', היא דווקא ע"י 'בחי' - שיודעים ומרגישים שהשי"ת הוא כל החיות שלי

רכינה"ק ז"ע

לעילוי נשמת הרה"ח ר' שלמה כ"ר מדרכי דוד ז"ל כלום
מלכ"ו כ"ו תמוז
התענוג ע"י
בני הרה"ח ר' חיים כנאל שליט"א הרה"ח ר' משה שליט"א
התנו הרה"ח ר' אהרן ארי' אייזנבערג שליט"א

נרבת הרה"ח ר' נתן נטע פערל שליט"א
לענייני אביו הרה"ח ר' שלמה צבי כ"ר משה ז"ל
מלכ"ו כ"ו תמוז
ולש"ת רביה"ק ר' אברהם יצחק כ"ר אהרן דוד הבקן ז"ע
מסרום י"ח בניו לביטוי המלחה בכל העניינים

נרבת הרה"ח ר' אלכסנדר בריינר שליט"א
לשבת נשמת רבינו הקדוש ר' אברהם יצחק כ"ר אהרן דוד הבקן ז"ע
מסרום י"ח בניו לביטוי המלחה בכל העניינים

400 גליונות לזיכוי הרבים
נרבת הרה"ח ר' אהרן ברי"ק
סאמנט שליט"א
לשבת נשמת רבינו הקדוש ר' אברהם יצחק כ"ר אהרן דוד הבקן ז"ע
מסרום י"ח בניו לביטוי המלחה בכל העניינים

500 גליונות לזיכוי הרבים
נרבת הרה"ח ר' גבריאל חיים צבי שליט"א, מושב"ק
לשבת נשמת רבינו הקדוש ר' אהרן דוד הבקן ז"ע
מסרום י"ח בניו לביטוי המלחה בכל העניינים

הכנה לימים טובים ולחנוכה בפרט

המחליף גאולה בפרה וחמור

הרה"ח ר' בנימין ראזנפעלד שליט"א

פעם כששהיתי עם רביה"ק זי"ע בארה"ב לטובת המוסדות הק', האנסניה היתה בביתנו של עושר אדיר. ויהי בצפרא דשבתא, בעת הדא"ח, האריך רביה"ק בדברי ציפיה לישועה כפי שהיה שגור על לשונו תמיד, עד שהרגישו כל התלמידים במחוש ממש שעור רגע קט יתגלה משיח צדקנו.

פתאום במצע הדיבורים, עננה בעל האנסניה לרבינו: "ומה יהיה עם נכסי הגדולים?! הרי כל נכסי נמצאים פה".

כיון שמע רבינו את השאלה נשטנו פניו לגמרי, וממש היה ניכר עליו שנפשו הקדושה אינה מסוגלת להכיל את המעמד, איך אדם יכול לחשוב על עצמו ועוד על הבלי העולם כשמדברים על הגאולה. רבינו לא השיבו דבר וידום מגולד הזעזעו.

שנים רבות כל אימת שזכר רבינו מאותו סיפור, לא היה יכול לסבול הרגשה כזו...

לחשוב מעצמך כשיש צער השכינה!

הרה"ח ר' אהרן ברמ"א ראזנפעלד שליט"א

כל התלמידים זוכרים איך רביה"ק לא הרפה לדבר על הציפיה לגאולה, אך מצד שני גם הרבה לדבר על הבושה הגדולה שתאחז בנו אז, שנראה כיצד אנו נראים, ושכל אחד יחפש איזה חור להתחבא מרוב בושה.

זכורני שבימי בחורתי נכנסתי פעם אל הקודש פנימה ושאלתי את רביה"ק זי"ע, שקשה לי לחכות על משיח, כי אני מפחד מהבושה הגדולה שתהיה לי אז...

רביה"ק בשמעו דברים אלו החליף צבע פניו, והתחיל לדבר מנהמת לבו הטהור: "כיצד יוכל בן אדם לחשוב עדיין מעצמו כשהשכינה בגלות כה ארוכה?! הרי צער השכינה כבר אלפים שנה הוא בל יתואר וגדול מנשוא, וישראל מתגלגלים בגולה אחר גולה ומצפים לישועה - איך מגיע לו ליהודי לחשוב חשבונות עצמיים אם הוא מוכן או לא?!", וכה המשיך בדיבוריו הטהורים עד כדי בכי, כמתחנן אצלי לצפות על ביאת המשיח, מפני צער השכינה וצערן של ישראל... וכידוע היה זה כל מהותו, לחיות לגמרי עבור השי"ת, וכל מאוויו היה רק להקל צער השכינה, ולא היה אכפת לו כלל מחשבונות עצמיים.

יש לציין כי בערוב הימים הטעים לי כ"ק מן אדמו"ר שליט"א כי הבושה שתהיה בביאת המשיח אינה כבושה של בריחה מאורו של משיח, אלא אורבה ההתגלות בביאת המשיח תהיה כה גדולה, עד שכל אחד ירגיש בעצמו בושה נוראה על מצבו - מרוב התרוממותו בהתגלות האור, ויתבייש כיצד הייתי שקוע כל כך בהבלי העולם, וכפי המצוי שכהאדם נמצא במצב מרום מאוד, הוא מתבייש כיצד ייתכן שהיה שקוע בהבלי העולם.

"אשר קדשנו", שמקדו ומרום אותונו עמו וצאן מרעיתו, כיצד "במצותי", על ידי המצוות שמגלות אורו יתברך. על ידי הכרת גודל קדושת המצוה תתרבה התשוקה.

ב. לימוד חסידות. הספרים הקדושים מגלים את אור ימי החנוכה (שנתגלה דווקא בספרי החסידות, כי במשניות ובש"ס כמעט ולא נזכרו), ומהם ניקח להשתוקק אליהם. ועצה טובה קמ"ל שלא ללמוד סתם בריבוי בלי לחיות זאת, אלא לבחור לעצמך ווארט שדיבר עליך, ולחשוב עליו שוב ושוב. מה הרעיון שלו, מה החידוש שלו, מה זה נותן לי. פשוט לחיות את אותו ווארט עצמו וכך זה יגרום להשתוקק אל המצוה.

ג. לימוד התורה. באופן כללי, דרך ההכנה למצוות כפי המבואר מהבעש"ט הקדוש זי"ע, היא ע"י לימוד התורה או אמירת תהלים, וטעם ההכנה על ידי לימוד התורה, כי כל אור אלקי הנמשך בעולם הרי זה על ידי אור התורה. לכן ההכנה - שהיא כאמור המשכת אור מקיף - צריכה להיות בתורה הקדושה.

וביתר שאת כאשר מדובר בהכנה לנרות חנוכה, אשר אור ימי החנוכה הוא אור הגנוז שנגנז בתורה, בל"ו מסכתות הש"ס, שדווקא על ידי לימוד התורה אפשר לזכות לאור ימים אלו.

ולמעשה רצוי ללמוד את ענייני דיומי, כי מובא בספה"ק שאור כל מצוה נמצא באותן סוגיות שעוסקות באותה מצוה. לכן ראוי ללמוד את הגמרא במסכת שבת והלכות חנוכה בפוסקים, אשר שם נמצא אור ימים אלו.

ד. תפילה. כאמור לעיל פרקי תהלים הינם דרך ההכנה המבוארת מאת מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, וכך גם בקשות פרטיות שהאדם צריך להתחנן השי"ת האר"ל את אור המצוה. קדשנו במצותי. רחם עלי שלא יגרמו המסכים המבדילים שלא אוכל לחזות באורך. פתח עיני ויאירו במצותיך.

ה. צריך גם לראות **שחלי יייה נקי**, היינו שניה מוכנים לקבל האור, הן ביסור מרע' והן בעשה טוב', שלא לעסוק בהבלי העולם. כי אף אם נמשך אור המצוה, אם הכלי אינו נקי, הרי זה לא נקלט כראוי.

וכבר נהגו הצדיקים וחסידים ללכת למקוה לפני הדלקת הנרות, ואמנם הביאור ענין אנון שנושקת באותה הנרות היא כמו יו"ט (מבואר באריז"ל שזהו ענין "עד שתכלה רגל' מן השוק"), ולכן ישנו אז החיוב לטהר עצמו ברגל. אולם הביאור הפשוט הוא כי ימי החנוכה הם ימי חול, ומתעסקים כל היום עם עניני חולין, לכן צריך להיטהר כדי להיכנס לעולם האור של הדלקת הנרות.

להשלמת הענין יש להרגיש שתי נקודות:

א. ההכנות לא מסתיימות בשקיעת החמה של י"ד בססלו... יען חנוכה הוא חג שלם, שכל יום שבו מביא איתו אור חדש, כל יום הינו הארה נוספת של 'מעלין בקודש', כל יום הינו כמבואר באריז"ל הארת מידה נוספת מי"א מידות של החמים, כל יום גומרים מחדש את ההלל - כי זה חג חדש. לכן כל יום צריך להתכונן מחדש לחנוכה של היום!

ואמנם כדי שלא להתיישן, אפשר לקחת עצה טובה, ולהתמיד כל יום בביאור ענין אחר המובא בחז"ל. למשל יום אחד עוסקים בביאורי הספה"ק על 'מוסיף והולך', ויום אחר בביאורים על 'ככתה אין זקוק לה', ויום אחר בביאורים על 'למטה מעשרה שפחים'. כך שבעצם כל יום נתמקד עם יסוד אחר, ואיתו תחיה ותערוך את עבודת הדלקת הנרות, ומדי יום יהיה צד התחדשות בע"ה.

ב. כשמדברים על כך שההכנה ממשכה אור המצוה, ייתכן לטעות שזה חייב להתבטא בהרגשות. ובכן, לא ולא. אור המצוה אינו בהכרח דבר המורגש. צריך לדעת שזוהי המציאות, שאם אדם התכונן כראוי המשיך את האור, ואם אינו מרגיש, אז הנשמה מרגישה ומתעלה ומתרוומת, ואף כל מיני ענייני עולם הזה מזדככים גם מבלי שתרגיש.

כמובן שכהשי"ת עוזר, אז גם זוכים להרגיש את התרוממות, את ההכנעה, את התשוקה. אבל זה לא חייב להתבטא בהרגשות כלל (ואורבה), דווקא אם נגישים אל המצוה באופן טבעי, ובלו לחץ להרגיש רק אז ייתכן בכלל להרגיש את האור). וכסיפור הידוע שהגיע חסידים להרה"ק מלוברין זי"ע להתאנון על מלשין אחד, והרה"ק אמר שאינו יודע מה זה שייח ויהי פלוגי מלשין בכל העולמות, עד שנודע שהוא הדליק את נרות חנוכה. הרי לך שהאור יכול להיות גם אצל פושע ישראל ובלו שום הרגשות. כי האור הינו אור כך או כך.

לכן על האדם להיות מרוכז כולו במעשה המצוה ובמחשבת המצוה, מחובר עם תוכנה הנפלא שהוא גילוי אור השי"ת. ייתכן שירגיש וייתכן שלא, אך זה לא משנה, כי אין שום ספק שגרות החנוכה יאירו בנשמתו וישפיעו עליו בפועל ממש.

בהצלחה ובסייעתא דשמיא!

שאלה:

מגיעים ימי החנוכה, וכמו לפני כל חג ומועד, מרבים לדבר על הצורך להתכונן לחג. ורצינית לדעת קודם כל למה זה כל כך חשוב? וכיצד באמת מתכוננים?

תשובה:

ההכנה למצוה היא אחת הנקודות שדרך החסידות חידשה, וזה באמת תפס מקום מאוד גדול. הסיבה לכך על פי פשוטות היא שההכנה יוצרת תשוקה, ותשוקה יוצרת חיבור, וחיבור גורם קליטה. כלומר, כשאתה מתכונן אל המצוה אתה מתחיל להשתוקק אליה, והכלל הוא שכשאתה משתוקק רועב למשהו, אז אתה יותר מתחבר לזה, כך אתה מתחבר לתוכן המצוה שהיא דביקות השי"ת, וכשאתה יותר מתחבר, אתה גם יותר קולט זאת בבפושך והדבר יורד ללבך הפתוח.

זאת אומרת שעל פי פשוטות, ההכנה נועדה להכין כלי טוב יותר אל המצוה.

אלא שיותר מכך נאמר ע"י מרנא הבעש"ט הקדוש זי"ע ותלמידיו הקדושים זי"ע, שבעצם ההכנה למצוה יש שתי תועלות גדולות מאוד:

הראשונה - מבאר מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע - שהאור הנמשך ע"י מצוה שהיתה לפנינו הכנה הוא שונה ומרום ונשגב בהרבה מהאור הנמשך ע"י מצוה שלא היתה לפנינו הכנה. כי הכלל הוא שכשהמקבל משתוקק אל המשפיע - המשפיע נותן לו יותר, כך שאורו יתברך הנמשך במצוה מתגלה הרבה יותר כשהמקבל התכונן והשתוקק לכך.

ועד כדי כך אומר הבעש"ט הקדוש זי"ע, שאם אדם זכה לאור באמצע תפילתו ללא הכנה, אל יתקע באור זה, אלא עליו לשוב בתשובה על כך שלא התכונן בהכנה, ועל ידי תשובה זו ייצר תשוקה, ואז יהיה אור המצוה גדול יותר.

מעלה שניה - מבואר ב'קדושת לוי' - שבעת ההכנה נמשך 'אור מקיף', זאת אומרת שההכנה היא גבוהה עוד יותר מהמצוה (ומכאן מגם הצדיקים הירוש', כי נמשך בה אור גדול יותר. וזאת אומרת גם שההכנה אינה פנועה אנושית, אלא פעולה אלקית, כי שוכן בה אור עליון. וכן מבואר ב'אוהב ישראל' שהתשוקה אל המצוה גדולה מן המצוה עצמה, כי בעת התשוקה משתוקק בלי גבול להשי"ת, ואילו המצוה היא אור מוגבל.

ובאמת פורש הדברים נמצא כבר בדברי האריז"ל, שכותב כי ברכת המצות היא 'אור מקיף', ולכן אמרו עליה חז"ל לשון 'עובר לעשייתן', שהוא לשון 'קודם', ולא כרמוז כי אור ברכת המצוות עובר על דתויתן, שזהו ענין אור מקיף, שהוא מעל ההגבלות.

ולא רק שנמשך 'אור מקיף', אלא שאור זה אף מסייע מאוחר יותר בשעת קיום המצוה שהאור יימשך בקרבנו.

כל האמור נכון בכל מצוה וחג, אולם בנרות חנוכה נמצא הרגשה יתירה של ענין ההכנה. כידוע שהרה"ק המאיר עניני חכמים זי"ע, חיבר ספרו הגדול על אור ימי החנוכה לאחר שראה את רבו הקדוש האור המאיר זי"ע בעת ניקיון וצחוח המנורה, ומעבודה זו האיר בלבו כל אור ימי החנוכה כפי שמתפרש ומתבאר בארוכה בספר הגי'.

ואכן ראו אצל הצדיקים עבודה שלמה בהכנת הפתילות והשמן וכן הלאה, ושורש הדבר בכוננות האריז"ל, אשר באופן מיוחד ישנן כוונות על כל הכנות הפתילות והשמן וכן הלאה. ובאמת מקור הדבר הוא ב'הסתבת הנרות' שבמנורת בית המקדש (כידוע מהרמב"ם בפרשת בהעלותך שמי החנוכה הם המשך אחד למנורת בית המקדש, שמאירה בימיו ע"י נר חנוכה), אשר אף עלתה על הדלקת הנרות עצמה, כי הדלקתה כשרה בזר ואילו ההסתבה כשרה רק בכהן.

ובטעם הדבר יש לומר שזה מרמז שכל ענין המשכת אור והדלקת נר, זהו דבר שאינו נעשה על ידי האדם, אלא הוא מתכונן בלבו ונפשו, והשי"ת מאיר בו את האור. לכן עיקר העבודה והרגשתה היא הכנת הנרות והכנת הנפש, והאור נשפע מלעילא.

ענה יגיש לשאלה השניה: איך מתכוננים? ונאמר כמה נקודות פשוטות.

א. ראשית ההכנה היא **הערכת וידיעת חשיבות המצוה**. כדי להעריך ולהשיב צריך פשוט לחשוב **מי הוא המצווה** של המצוה, **מהי מצוה**, **ולמי** נתן את המצוה. אינו צו סתם אלא גילוי בציווי הקל היחיד האמיתי, שהציווי אינו ישו סתם אלא גילוי אור השי"ת, והוא מתדבק בנו על ידי זה. וזהו בעצם לשון הברכה, שמתחיל ב"ה' אלקינו מלך העולם", לדעת מי המצווה,